

dr. Janez Evangelist Krek, ki je v tem oziru priskočil kmetu na pomoč z ustanavljanjem kmečkih hranilnic in posojilnic, katere so rešile v težkih trenutkih kmeta iz kočljivega položaja. Na ta način je mnogo slovenskih kmetij rešil in ohranil našemu narodu, kajti tudi v tistih časih je, kot danes, na našo slovensko zemljo prežalo na stotine grabežljivih rok.

Sedaj, ko spet, posebno kar se zemlje tiče, krvavo potrebujemo naš pomoč naših posojilnic, iz dna srca želimo, da bi naši podeželski denarni zavodi spet dobili vsa potrebna sredstva, da bi tako mogli delovati na način, kot so pred svetovno vojno. Da ni vse tako, kot bi moralo biti, je krivda v tem, ker naši zemlji ni pretila neposredna nevarnost, zato smo se uspavali in smo na borbo za našo zemljo mnogo manj pripravljeni, kot smo bili v Krekovih časih.

Vendar z združenimi močmi tudi danes lahko pomagamo naš narod kmečkemu stanu pri njegovi borbi za zemljo. To je tudi sveta dolžnost vsakega Slovenca! Imamo, hvala Bogu,

še tudi danes pristno slovenske ustanove z velikimi denarnimi sredstvi. Te ustanove naj stavijo razpoložljivi denar na razpolago le temu, da se naša slovenska zemlja otme pred grabežljivimi rokami tujcev in ohrani našemu delovnemu slovenskemu kmečkemu ljudstvu.

Naj se ustanovi zadruga, kateri se naj dajo na razpolago velika denarna sredstva od gornjih in tudi javnih ustanov ter zasebnikov. Njena naloga bi bila, da dobavlja od okrajnih načelstev in tudi po drugem potu podatke, kje je kdo prisiljen zemljo prodati, kje bo kakšna dražba in kdo je sploh voljan kaj prodati. Zadruga naj onim, ki bi radi na tej zemlji, katero so prisiljeni prodati, še ostali, to njihovo bivanje omogoči z denarno podporo, ostalo zemljo pa naj zadruga sama kupi in jo da v svrhu poznejšega odkupa (dota itd.) onim slovenskim kmečkim mladeničem, ki bi radi kmetovali, pa nimajo na čem. Na ta način bi se dala rešiti vsaka ped naše zemlje in za to rešitev mora žrtvovati sleherni Slovenec po svojih močeh vse, kajti to je naša narodna dolžnost!

Po Jugoslaviji

Naš kralj obiskal znamenite kraje na Hrvaškem

Po poučnem potovanju po Srbiji, od koder prinašamo v današnji številki dve sliki, je obiskal naš mladi kralj zadnji petek in soboto, 20. in 21. septembra, nekatere znamenite kraje v hrvaški banovini. Stopil je iz dvornega vlaka na slavonski postaji Strizivojna-Vrhpolje. Pozdravilo ga je prebivalstvo in hrvaški ban dr. Šubašić s spremstvom.

S postaje je krenil kralj s kraljevičem Aleksandrom in s spremljevalci proti Djakovu. Pred djakovsko stolno cerkvijo, katero je postavil znameniti hrvaški škof dr. Strossmayer Jurij, so se zbrale vladarju v počastitev ljudske množice in ga je sprejel ter nagovoril djakovski škof dr. Anton Akšamovič.

Ko je izrekel škof dobrodošlico, je odpeljal visokega gosta s spremstvom v cerkev pred glavni oltar in je opravil tamkaj kratko molitev za kralja in njegov vzvišeni dom. Nato so obiskali vsi navzoči grobnico škofa Strossmayerja, nakar je odšel kralj s spremstvom v škofovski dvorec, kjer se je vpisal v škofijsko spominsko knjigo. Ob zvonjenju in ob burnem vzklikanju prebivalstva se je odpeljal kralj skozi Našice v Kutjevo in si je ogledal v Slavonski Požegi vojašnico kralja Aleksandra.

V soboto, 21. septembra, se je odpeljal kralj po programu v kopališče Lipik ter zavlil v

Daruvar in se vrnil skozi Belovar, Garešnico in Novsko na železniško postajo Novsko, kjer ga je že čakal dvorni vlak.

Povsod, kjer koli se je mladi vladar ustavil, je bil deležen navdušenih pozdravov hrvaškega naroda.

Narodna banka podržavljena. Dne 17. septembra je izšla uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o Narodni banki, ki je podržavljena. Po novi uredbi bo imela država pri Narodni banki tudi nad 20% delnic. Od čistega dobička bo šel za bodoče 1% v rezervni sklad. Delničar prejme največ 8% dividende (izplačilo na delnice). Ostali dobiček ostane državi in bo uporabljen za odpis ostanka prejšnjih posojil državi. Najvišja dividenda 8% bo prinesla pri vrednosti delnic po 3000 din kvečemu 240 din izplačila. Zadnja leta je izplačevala Narodna banka po 400 din na delnico.

Nov most čez Muro blagoslovljen in izročen prometu

Ogromna gradbena dela

Junija leta 1938. je bil most čez Muro pri Petanjcih v Slovenski Krajini na licitaciji od-

dan v delo ljubljanski tvrdki Slograd za din 4.955.000. Celotna premostitev Mure pa stane po opravljenih glavnih delih 6.520.000 din. Dela so se dvignila v ceni radi ureditve cest-

Najviše ležeče jezero na svetu se suši. Od lanskega decembra dalje opazajo, da vodna gladina jezera Titikaka, ki leži v Andih v Južni Ameriki in ki se lahko smatra za najviše ležeče jezero na svetu, polagoma usiha. Vodna gladina tega jezera je padla od decembra do nedavnega za nekaj nad pol metra. Strokovnjaki smatrajo, da bo vodna gladina tega jezera letos dosegla še nižje stanje.

Najbolj narašča prebivalstvo v Italiji. V Italiji že od leta 1871. redno vsakih deset let štejejo prebivalce države. Te številke povedo, da je v Italiji vedno več prebivalcev. Umrljivost je vedno manjša, rojstev je več in več, in zaradi novih pokrajin: Eritreje in Libije, Tencina in

Junak divjine

Ameriški roman

*

11

Erik je prispel v široko, travnato kotlino. Pot se je vila ob žuborečem potoku. Med zadnjimi skalami, ki so bile precej oddaljene druga od druge, so rasle breze in vrbe. Mladenč je ni bil tako miren in brezbrizen, kakor se je hlinil pred Rogerjem. Nenehoma ga je mučilo vprašanje: kaj je privedlo Aspleta v Hill? Čemu je prišel? Zaradi njega? Spet hoče začeti prepir? Ali morda name-rava kaj drugega? To je gotovo, da ni zaman prijezdil tako daleč.

Mladenč je prijezdil do prvih hiš. Pred njimi so stali možje. Oči so si senčili z dlanmi, ker jih je zahajajoče sonce slepilo. Nervozno so si pošepetavali. Nekateri so ga pozdravili, drugi pa so se vedli, ko da ga sploh ne bi opazili. Ta in oni pa je pogledal vstran, ko se je približal.

Erik se je začudil. Toda ker teh mož ni poznal, je molče jezdil dalje. Pred Lincolnovo gostilno se je prizor ponovil. Covboji in mali farmerji (posestniki), ki so postajali pred gostilno, so ga pogledali, skrivnostno šepetali in nato izginili. Samo neki fant, ki se je svoj čas smukal okrog Erikove sestre, je ostal na mestu in molče strmел vanj. Erik je ustavil konja.

»Rihard, kaj pomeni to?« je začudeno vprašal. »Z kaj se me mojše izogibajo, kakor da bi imel garje?«

»Ne brez vzroka,« je odvrnil fant.

»Gotovo! Če veš za vzrok, ga povej! Zelo ti bom hvaležen.«

Fant se je obotavljal. Previdno je pogledal po ulici gor in dol, potem pa je polglasno zašepetal:

»Nard je v mestu!«

»No, in...?« je skomignil Erik. »Na svetu je mnogo Nardov.«

»Toda samo en Nard Filip! Prijatelj, ti ga ne poznaš!«

»Res ga ne poznam. Dolgo nisem bil od doma. Zdaj pa sem imel čudno doživetje in v tem je tudi neki Nard igral vlogo. Če je to tvoj Nard Filip, potem bo prišlo do veselega plesa, to ti rečem.«

»Nard Filip se že kakih devet mesecev potika po okolici.«

Naglo je pogledal okrog sebe, potem pa skoraj šepetaje nadaljeval:

»Devet mesecev! In povem ti, da smo ga v tem času dodobra spoznali.«

»Konjski tat je, kajne?« je mrzlo vprašal Erik.

Rihard je vzdrltel.

Da je

ASPIRIN

originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, neškodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Oglaš. reg. god. št. 7257 od 22. marta 1940.

ne zveze čez Muro v smeri Grabonoš-Radenci-Gerovci.

Kakor znano, grozi Mura vsak čas s poplavi. Napram temu se je bilo treba zavarovati in to je povzročilo glavno podražitev del. Ob desnem obrežju so uredili 1 km dolg cestni nasip. Ta gre med suhimi rokavi in strugami in so zgradili še pet drugih mostov, ki bodo propuščali ob povodnji vodo na drugo stran nasipa.

Tako urejena premostitev Mure omogoča promet tudi ob povodnjah.

Največji in glavni most čez Muro, ki je dolg 96 m in ima dva stebra-opornika v sredi struge, je stal 2.300.000 din. Vsi mostovi so tlakovani z granitnimi kockami.

Za ogromno gradbeno delo, ki je bilo opravljeno v dveh letih, so porabili vsega skupaj za mostove in za betonske plošče, s katerimi so oblagali nasip, okrog 7200 kub. metrov betona. V ta namen so porabili 170 vagonov cementa, kar da tri dolge vlake po 57 vagonov. Železnih palic za železobetone so porabili nad 100.000 kg, železo, potrebno za zagatne stene, pa je tehtalo 81.000 kg. Velikanske so tudi množine lesa, ki so bile porabljene za zagatne stene in odre; šlo ga je skoraj 1000 kub. metrov. Kamna za tlak so porabili 1285 kub. metrov. V cestni nasip so nasuli okrog 26.000 kubičnih metrov gramoza.

Blagoslovitev in otvoritev

Ob najlepšem vremenu in ogromni udeležbi naroda se je v nedeljo predpoldne izvršila zelo svečano blagoslovitev novega mostu. Iz vseh krajev Slovenske Krajine in Prlekije so se od

ranega jutra valile ljudske množice proti slavnostnemu prostoru peš, s kolesi, kmetijskimi vozili in avtomobili. Vasi na obeh straneh Mure so bile slavnostno okinčane. Malo pred deseto so prihajali odličniki. Najprvo se je pripeljal prevz. g. knezoškof dr. Tomažič in točno ob 10 g. ban dr. Marko Natlačen.

Na sredi mostu je bil postavljen ličen oltar, ves v zelenju in zastavah. Gostje so se podali na slavnostni prostor pred oltarjem, kjer jih je pozdravil župan iz Murske Sobote in tamošnji načelnik okrajnega cestnega odbora. Poleg g. bana in g. knezoškofa smo opazili med gosti naslednje odličnike: rektorja vseučilišča dr. M. Slaviča, mariborskega župana dr. Juvana s podžupanom Žebotom ter občinskimi svetniki: Hrasteljem, Stabejem ter ravnateljem Lekanom, predsednika Prosветne zveze dr. J. Hohnjeca, komandanta orožništva polkovnika Barleta in kapetana Milanoviča, bivšega ministra Snoja ter bivše poslance Klekla, dr. Klara ter dr. Bajleca. Od duhovščine so bili navzoči gg.: častni kanonik Weixl, frančiškanski provincial dr. Heric, dekan Krantz, župnik Gaberc, župnik Vojnovič, zastopniki salezijancev iz Veržeja in Murske Sobote. Nadalje so bili navzoči okrajni glavarji iz Murske Sobote, Ljutomera in Lendave, predstojniki sodišč z uradništvom iz Murske Sobote in Ljutomera, predstavniki šol iz treh okrajev, industrialec Benko, predsednik Tujsko-prometne zveze ing. Šlajmer, župan iz Radovljice na Kranjskem Resman, zastopnik Zbornice za TOI Hrastelj, okoliški župani, zastopniki Fantovskih odsekov, Dekliških krožkov, Sokolov in številnih drugih društev in korporacij.

Kmalu po desetih, ko je župan Hartner izrekel dobrodošlico, je prevz. g. knezoškof ob številni asistenci blagoslovil most in spregovoril pomembno čestitko. Nato je g. ban v daljšem govoru opozoril na veliko važnost novega mostu za Slovensko Krajino in vso Slovenijo ter je prerezal narodni trak, ki je zapiral most. Nato je prevz. g. škof daroval sv. mašo ob asistenci gg. kanonika Weixla in dekana Krantza. Sodeloval je pevski zbor iz Murske Sobote pod vodstvom g. Tuša ter več godb iz Prekmurja in Prlekije. Navzoče so bile številne gasilske čete iz obeh strani Mure.

Po končani božji službi je v imenu ljudstva govoril bivši narodni poslanec dr. Bajlec, ki se je zahvalil banski upravi in predvsem g. banu, ki je energično uredil vse tako, da se je most vendarle zgradil. Vsem skupaj se je še zahvalil župan in predsednik okrajnega cestnega odbora Hartner.

Ganljivo je bilo, kako je stari brod prevažal med slovesnostjo nekaj streljajev niže mostu stotine in stotine pevajočih romarjev, ki so se vračali od romanja k Sv. Trojici v Slovincih. Bilo je to njegovo slovo!

Po slavnosti so se podali gostje in zastopniki korporacij ter uradov z banom in knezoškofom na čelu v zdravilišče Radence, kjer jim je zdraviliška uprava priredila kosilo. Goste, posebno g. bana, g. knezoškofa in g. polkovnika Barleta, je pozdravil lastnik zdravilišča g. dr. Šarič. Med kosilom so bile izrečene pomembne zdravice. Govorili so gg.: ban, knezoškof, predsednik Hartner, voditelj prekmurških Slovincov in bivši poslanec Klekl, rektor

Kralj Peter II. je v začetku minulega tedna obiskal znano srbsko mesto Niš. V Cegru pri Nišu, kjer je bila bitka s Turki, stoji spomenik srbskega junaka Singjelica. V tem kraju je izročilo kmečko dekletce kralju šopek poljskega cvetja. Na sliki levo vidimo izročitev šopka, desno si ogleduje kralj spomenik omenjenega junaka. V ozadju stoji ministrski predsednik Dragiša Cvetković, ki je doma iz Niša

»Tega mu nihče ne more dokazati. In tudi jaz ne vem o njem, da bi bil konjski tat. Obdajajo ga raznovrstni ljudje. Praviijo, da je tudi Orloga v njegovi družbi.«

»A tako!« se je nasmehnil mladenič. »Zdaj mi je vse jasno. To je Orlogova razbojniška tolpa! Zdaj tudi vem, kaj je privedlo sem dičnega Rogerja. In praviš, da je Nard!...«

»Erik, izgini iz mesta!« ga je prekinil Rihard, ki ni hotel, da bi ga kateri Nurdovih tovarišev videl v mladeničevi družbi. »Tla so prevroča zate! Sicer sem se mnogo jezil zaradi tvoje sestre, ki me je bila zavrnila, a vendar ne bi rad videl, da bi te mrtvega pobrali iz kakega jarka. Škoda bi te bilo!«

»Rihard, ne boš me videl mrtvega v jarku,« je mirno odvrnil Erik in je obrnil konja proti Garnettovi gostilni. A še enkrat se je ustavil.

»Povej, Rihard, ali je kak pravi sodnik v tej deželi?«

»Sodnik ne stanuje tu, ampak v Courts-Districtu. Toda tudi on ne more do živega Nardu, ker ga nihče ne upa prijaviti. Nard je rekel, da si ga bil ti napadel in se je zaklel, da se bo ob prvi priliki maščeval.«

»Glede napada ti moram povedati, da se Nard laže. Napadalec je bil on. Sicer pa je lažnivost že v krvi takih lopovov. Z Bogom, Rihard! Hvala lepa za pojasnila!«

»Ali boš vkljub vsemu šel v Garnettovo gostilno?« je nekam negotovo vprašal fant.

»Seveda! Naravnost tja grem.«

Rihard je skomignil in izginil v Lincolnovi gostilni. Možem, ki so se prej poskrili, je povedal, da Erik vkljub opozorilu ostane v mestu.

Mnenja glede Erikovega vedenja so bila različna. Vedeti je namreč treba, da je Nard v mestu vedno imel nekaj pristašev in da je Orlogova tolpa mestece držala v strahu; mirni, pošteni ljudje niso bili kos tem lopovom.

Erik je medtem mirno jezdil dalje. Vsako hišo si je dobro ogledal. Med hišami so se razprostirali pašniki in travniki; nekatere so obdajale ograje, druge pa so stale na prostem. Veter je zibal zlatorumeno žito. Mladenič je počasi jezdil proti Garnettovi gostilni, ki je stala na oglu glavne ulice.

Hiše, ki so se vrstile na obeh straneh ulice, so bile skromne in so pričale o revščini svojih prebivalcev. Samo gostilna je bila izjema. Bila je dolga in široka stavba, svetlorumene barve. Pred gostilno je bil večji prostor. Ob steni so bili v tla zabiti koli, za katere je bilo zdaj privezanih nekaj konj. Pred vhodom v gostilno je stalo nekaj mož. Med njimi je bil tudi gostilničar Garnett, ki se je bil vojskoval v osvobodilnih bojih zoper Mehikance. Može so že bili zvedeli, da prihaja Erik in so ga zdaj radovedno ogledovali. Ti može se niso tresli za svoje

Trsta, Etiopije in Albanije se je prebivalstvo seveda še bolj povečalo. Dne 31. decembra 1871 je živeło v Italiji 26 milijonov 801.154 ljudi in je prišlo 94 ljudi na en kvadratni kilometer. 50 let nato, leta 1921, je bilo v Italiji že 38 milijonov 449.000 ljudi, torej 10 milijonov več kot leta 1871. Ko je bilo štetje prebivalstva dne 21. aprila, so našeli 41 milijonov 651.617 duš. Mussolini je odredil, da naj bo odslej štetje ljudstva vsakih pet let. V oktobru 1939 je živeło v 94 italijanskih pokrajinah in v 4 provincah Libije 44.462.000 ljudi. K temu številu je treba dodati še 12 milijonov prebivalcev italijanske vzhodne Afrike, več ko 140.000 duš z Egejskih otokov in 8000 iz koncesij v Tiencinu na Ki-

dr. Slavič, ki je opisal zgodovinski boj za Prekmurje pred dobrimi 20 leti, župan Resman, za Maribor podžupan Žebot, bivši minister Snoj in drugi.

Slavnost je bila v vsakem oziru velepomembna, ker je ta most dal zaprtemu Prekmurju sedaj tesno zvezo z ostalo Slovenijo, osobito z našim Mariborom.

Novice iz domačih krajev

Novi predstojnik pri Sv. Jožefu nad Celjem. Za predstojnika lazaretov pri Sv. Jožefu nad Celjem je postavljen Slovincem dobro znani g. Gregor Flis.

Poroka v izredno visoki starosti. Sredi minulega tedna sta bila poročena v svojem stanovanju v Mariboru na Miklošičevi ulici 90 letni g. Ljudevit plemeniti Raizner, upokojeni podpredsednik banskega stola v Zagrebu, in 68 letna Jožefa Krlivoj, upokojena uradnica iz Zagreba. Ženin se je preselil pred 20 leti v Maribor, kjer si je kupil hišo, v kateri prebiva.

Katere kraje je prizadela zadnja povodenj? Zadnji nekaj dni trajajoči nalivi so povzročili poplavo Pesniške doline. V okolici Ptuja je zalila voda iz močno narasle Grajene, Rogoznice in Dravinje vrtove, polja in travnike. Nekaterim posestnikom v ptujski okolici je vdrla voda v kleti. Hudo škodo je pretrpela celotna Dravinjska dolina. Posebno pri Draži vasi, Ločah, Poljčanah in niže je voda preplavila mnogo njiv, kjer je povzročila pravo razdejanje, ker je oblatila in povaljala krompir, ajdo, repo in še druge jesenske pridelke. Dva dni in dve noči je lilo tudi po Murskem polju. Reke in potoki so prestopili bregove in Mursko polje je doživelo letos tretjo poplavo. Ponekod je valovilo do pol metra vode preko njiv, travnikov in preko cest. Kraji Grlava, Logarovci in Lukavci so bili popolnoma odrezani od ostalih krajev, ker je voda te vasi čisto obkolila. V Lukavcih je odnesla Glubetika jez in voda se je razlila po poljih ter travnikih. Ponekod je vdrla voda v skednje, hleve in kleti ter je povzročila veliko škodo. — Hudo udarjena je bila od zadnje povodnji celjska okolica. Posebno je zopet trpela vas Ostrožno, kjer so bile delno v vodi tudi nekatere hiše. Po poplavljenih poljih je bila v vodi posebno koruza in delno tudi krompir, v kolikor še ni izkopen. Koruza bi morala biti sedaj že skoraj zrela, je pa še popolnoma zelena in razen tega sedaj še vsa blatna od poplave. Ako ne bo postalo topleje, koruza sploh ne bo dozorela. Krompir pa radi moče zelo gnije in bo velik del pridelka uničen. — Dosedanji septembrski nalivi so po jakosti in obsegu prav slični onim, ki so bili septembra 1937. Takrat so se pojavile na raznih krajih Slovenije usodepolne po-

vodnji, ki so napravile na poljih velikansko, do 30 milijonov dinarjev znašajočo škodo in so uničile razne jesenske pridelke.

Od voza hudo poškodovan viničar. V Jaremini je padel pod voz 36 letni viničar Anton Fras. Kolo mu je šlo čez sredino telesa in so ga prepeljali z zelo nevarnimi notranjimi poškodbami v mariborsko bolnišnico.

Nesreča z orožjem. V ptujsko bolnišnico se je zatekel 25 letni viničarski sin Ignac Andrešič, ki si je prestrelil radi neprevidnosti s samokresom nogo od stegna do meč.

Električni tok ubil devetletnega fantka. Po okolici Zg. Hajdine pri Ptuj razširjajo električno omrežje. Ena od napetih žic se je utrgala ter padla na tla. S tokom visoke napetosti nabita žica je ležala nekaj ur na tleh, ne da bi bil kdo opazil, kaj se je zgodilo in kolikšna nevarnost je tako utrgana žica za nepoučene. Alojz Švagon, devetletni pastir pri posestniku Rodušeku na Zg. Hajdini, je gnil živino s pašo. Ko je opazil žico, jo je hitro prijel, a že ga je tok tako stresel, da ga je ubil. Prihiteli so električarji, da bi ga vzbudili z umetnim dihanjem k življenju, a je bil ves trud brezuspešen.

Cesta Ljutomer-Štrigova zasuta od plazov. Na cesti Ljutomer-Štrigova se je utrgal plaz na najvišjem mestu kak kilometer pred Štrigovo in je zasul cesto 20 metrov na dolgo. Plaz je vzel s seboj precej sadnih dreves. Manjši plazovi so spozleli še tudi na drugih mestih. Delavci so bili takoj poklicani, da so očistili cesto in je bil promet zopet omogočen. Omenjeno cesto bi morali napram plazovom zavarovati namesto s fašinstimi z betonskimi braniki.

Usodepolna padca. V Slovenji vasi pri Ptuj je padel z voza 26 letni delavec Jožef Voršič in si je zlomil pri padcu levo nogo. — Štiriletni posestnikov sin Jože Skornšek iz Brezja pri Mozirju je padel in si zlomil levo nogo.

Pri obiranju sadja bi kmalu našla smrt. Pred dnevi je 29 letna posestnica Kreft Štefka iz Ivanjcev nabirala sadje. Nenadoma pa je padla z drevesa ter se hudo poškodovala po vsem telesu, radi česar so jo spravili v soboško bolnišnico.

Skoro bi našel smrt pod brajdo. Posestnik Berden Jožef iz Bogojine v Prekmurju, bi pred dnevi skoraj našel smrt pod domačo brajdo, ko

Vse za šolo

knjige in potrebščine v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5,
Aleksandrova cesta 6,
Kralja Petra trg 6.

v Ptuj:

Slovenski trg 7.

Boste zadovoljni!

je opazoval zoreče grozdje. Brajda se je po čudnem naključju podrla na Berdena ter mu nalomila vrat. Poškodbe so hude in je malo upanja, da bi jih prebolel.

Izredna nesreča je doletela posestnika Čarmana na Vodnikovih cesti pred Dravljami pri Ljubljani. Zrušil se je hlevski strop na deset glav živine. Ubito je bilo samo desetmesečno tele, dve kravi je omamilo, ostali živini pa se ni zgodilo nič hudega. Hlev je bil zgrajen pred 40 leti. Posestnik Čarman je oškodovan za dobrih 20.000 din.

Ženska pod motociklom. Pri Malih Laščah na Dolenjskem se je pripeljala 40 letna Amalija Zupančičeva iz Hinj. Skočila je tako neprevidno z voza, da je padla pod kolesa motocikla, na katerem se je ravno tedaj pripeljal mimo Franc Ovsenik iz Novega mesta. S hudimi notranjimi poškodbami je bila Zupančičeva prepeljana v novomeško bolnišnico.

Smrtna nesreča na lovu. Na Blokah na Kranjskem je bil zadnjo nedeljo prirejen lov

tajskem, medtem ko jih je v Albaniji po štetju iz leta 1938. približno 1.057.000 prebivalcev. Sedaj deluje posebna komisija italijanskega inštituta za statistiko, ki bo tudi albanske prebivalce pravilno preštela in prištela. Naslednje splošno štetje bo v letu 1941. Če pomislimo, da je že zdaj več ko 58 milijonov prebivalcev v Italiji, jih bo leta 1941. brez dvoma že 60 milijonov. Po vsem tem vidimo, da je število prebivalstva v 70 letih naraslo v Italiji bolj kot v vsaki drugi sedanji državi.

Sodnik sodil sam sebi. Predsednik neapeljskega sodišča za prometne prestopke Pinto se je nedavno obsodil sam. Pustil je namreč avto na prepovedanem mestu. Njegovo vozilo je

življenje. Bili so covboji, živinorejci, zlatokopi. Erika so navdušeno sprejeli. Ko je skočil s konja, so ga v hipu obstopili in mu stiskali roko. Erik je zaman iskal med njimi kak prijateljski obraz, a vedel je tudi, da tudi sovražnika nima med temi ljudmi. Slučaj jih je nanesel skupaj in slučaj jih bo tudi ločil. Vsak je imel svoje zadeve, a vsi so si bili enaki v tem, da so spoštovali zakone. S prijaznim sprejemom so hoteli Eriku pokazati svojo naklonjenost.

»Tovariš, ali si že slišal?« je vprašal eden izmed njih Erika.

»Kaj?« je smehljalje vprašal mladenič. Covbojeva zaupljivost mu je bila všeč.

»Nard te hoče izzvati.«

»Da, sem že slišal.«

Medtem je odpel sedlo in ga snel. Priskočil je Garnettov hlapec in mu ga odvzel. Erik mu je izročil tudi konja. Garnett je pristopil k mladeniču in ga udaril po rami. Udarce je bil tako močen, da bi se kak slabši zrušil pod njim.

»Erik, vstopi!« je dejal bivši narednik. Nato je šepetaje dodal: »Vem, da se ti ne bojiš kakih Nardov. Jaz pa moram biti zelo previden, drugače je moja streha v nevarnosti. Pa tudi še kaj drugega.«

Prijel je mladeniča za roko in ga potegnil za seboj v sobo. Tam sta sedla za prazno mizo.

Soba je bila skoraj prazna; le nekaj Mehikancev je sedelo za eno mizo. Tako so bili zatopljeni v kvartanje, da se za drugo niso zmenili.

»Erik, redek gost si,« je začel Garnett. »Ali si spet prišel s svojimi krasnimi konji? Bo dobra kupčija?«

»Dobra!«

Garnett je vstal in šel k točilni mizi. Napolnil je dva kozarca in se vrnil k Eriku. Moža sta pila. Nato se je Garnett sklonil k mladeniču in zašepetal:

»Stavim, da so tile Mehikanci člani Orlogove tolpe!«

»Tako?« je polglasno odvrnil Erik. »Ali tudi po mestu straši ta zalega?«

»Da. Toda govori bolj tiho! Po mili volji gospodarijo. Jedo, pijejo, pa ne plačajo. Če ne bi bilo popotnikov in covbojev, ki se ustavljajo, bi že zdavnaj moral zapreti.«

»Zakaj pa se ne postavite po robu tem banditom? Zakaj se ne zberete vsi zoper nje in jih ne spravite tja, kamor spadajo? Pravi lov bi morali uprizoriti in jih postreliti ko zajce, ali jih pregnati. Zakaj ne storite tega?«

Garnett je skomignil in odvrnil:

»Stvar je težavna. Prvič nikdar ne vemo natančno, kje so. Drugič jim nič ne moremo dokazati. Tretjič bi jih vsakokrat le nekaj ujeli, ker nikdar niso vsi zbrani. Ko bi se mi s svojim plenom vračali, bi nas ostali iz zasede postreljali.«

na jelene, katerega se je udeležil tudi Vilko Ivanc, sin ugledne družine iz Sodražice. Ko se je daniło, so bili lovci že razpostavljeni po stojiščih. Vilko je zapustil iz neznanega vzroka stojišče in je bil obstreljen v levo stegno. Kljub zdravniški pomoči je izkrvavel, preden so ga zamogli ljubljanski reševalci prepeljati v bolnišnico.

Dveletni fantek utonil v vodnjaku. V Stari cerkvi na Kočevskem je utonil v vodnjaku dveletni fantek, sin mesarskega pomočnika Pestela.

Cesta Maribor-Fram, o koje modernizaciji smo že pisali in katero so začeli razširjati in ravnati s 130 delavci, bo po odloku gradbenega ministrstva v zgornji površini betonirana in ne asfaltirana, ker asfalta sploh ni več dobiti. Za asfaltiranje cest se da uporabljati samo mehikanski asfalt, katerega pa radi pomorske blokade (zapore) evropske celine sploh ni mogoče dobiti. Vse zaloge asfalta, ki so bile pri nas, so že prodane. Asfalt, ki je pa še na razpolago, je pa tako poskočil v ceni, da bi prišla asfaltirana cesta dražje nego betonska. Slednja je za naše razmere bolj trpežna in je ne bo treba neprestano popravljati kakor asfaltno.

Blagoslovitev in otvoritev nove tovarne postaje pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Zadnjo nedeljo je bila blagoslovljena in izročena prometu nova nakladalna postaja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Blagoslovitev je opravil domači g. župnik Fr. Spindler, postaja pa sta izročila prometu železniški ravnatelj g. Franc Hojs in inž. Urbančič ob navzočnosti okrajnega glavarja g. dr. Farčnika. Skupni stroški znašajo 300.000 din. Nova tovarna postaja je največjega pomena za vse srednje Dravsko polje, vse zahodne Haloze in spodnjo Dravinjsko dolino od Makol do Ptujске gore.

Razveljavljen odlok o priporu radi špekulacije z moko. Zadnjič smo poročali o ljubljanskem trgovcu Francu Schnablu, proti kateremu je bil 14. septembra izdan v Sloveniji prvi odlok o priporu ali internaciji zaradi brezvestne špekulacije z moko. Preiskava proti njemu je tedaj ugotovila, da je prikrival vagon moke in so mu jo policijski organi tudi zaplenili. Proti njemu sta bili dve kazenski razpravi v Ljubljani. Obtoženec se je zagovarjal, da je sicer res imel spravljene vagon moke, da pa je moko nabavil skupno z nekim drugim trgovcem, s katerim sta bila vsak do polovice lastnika. Moka je bila namenjena dvema ljubljanskima zavodoma. Drugi trgovec je kot priča zagovor potrdil. Obtoženi je trdil tudi, da moka ni prikrival, temveč jo je imel v tujem skladišču le radi tega, ker sam ni imel prostora.

Sodišče je bilo na podlagi navedenega mnenja, da obtoženi ni kriv v smislu uredbe o pobijanju draginje in ga je oprostilo. Državni tožilec je vložil priziv.

Nov vodovod v Slov. Bistrici. Proračun za nov vodovod v Slov. Bistrici znaša 2.700.000 din. Gradnja je že pričela in bo izvršena v 2 razdobjih. Letos bodo položili cevi pod cesto, ker bo državna cesta skozi mesto tlakovana z granitnimi kockami.

Nagrobnik z znakoma biserne poroke. Na pokopališču v Št. Jurju pri Celju je nagrobnik, ki hrani pod steklom gornji del palice, kakor jih držijo v rokah ob zlatih in bisernih jubilejih. Napis na spomeniku nas pouči, da počivata v skupnem grobu zakonca Jožef in Jera Ribič, roj. Gajšek. Kmet Jožef je umrl leta 1912. v starosti 83 let, njegova žena pa leta 1913., stara 82 let. Omenjena sta obhajala biserno poroko 10. februarja 1912.

Velika napaka je, trgati trsne liste okoli grozdja. Pred leti je nek nerazumen posestnik v avgustu potrgal okoli grozdja vse liste, misleč, da bo grozdje hitreje in bolje dozorelo. Do Vseh svetnikov je grozdje zorelo, pa ni dobilo črne barve; ostalo je rdečkasto, trdo in kislo. Ker se menda še mnogokje primeri taka zablada, se opozarja, da se naj tako ravnanje opusti, ker ravno listi dovajajo grozdju sladkor in dober ter zlahkno dišeč duh in okus. To si naj zapomnijo tisti, kateri niso bili odgojeni v vinogradniških krajih, ter si nasade pri hiši trte. Pa še to si naj zapomnijo, da morajo biti trte letno najmanj enkrat, če ne dvakrat, lepo okopane in pognojene, kakor se to dela v pravilno negovanih vinogradih. — V. Kosi.

Sanatorij v Mariboru: Tyrseva ulica 19, tel. št. 23-58, je najmoderneje urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialist kirurg dr. Černič.

Požari

V Turnišču je požar uničil Lutar Ani, p. d. pri Makovčevih gumno. K sreči so sosedje požar takoj opazili in ga pogasili. Škode je kljub temu za nad 4000 din. Požar je nastal deloma po krivdi doma-

cih, ker so na gumnu močno kurili v Alfa-kotlu in niso odstranili v bližini se nahajajočih suhih konopel, ki so se vneli. Nevarnost je bila za stanovanjsko in gospodarsko poslopje.

V petek predpoldne se je nenadoma pojavil požar na poslopju malega posestnika Sršen Jožefa iz Kobilja v Prekmurju ter mu je uničil ostrešje. Škoda je zanj občutna.

Nočni požar je vpelel v Zalogu pri Petrovčah graščinski kozolec, ki je bil poln sena, otave in orodja. Škoda znaša 70.000 din. V tem primeru gre sigurno za požig iz maščevanja.

Na Igu pri Ljubljani je uničil ogenj 70.000 din vredno gospodarsko poslopje posestniku Kraljiču.

Z udarcem s cepinom povzročil smrt. V neki gostilni pri Mozirju se je vinjena družba stela med seboj. Med pretepom je udaril nekdo 35 letnega posestnikovega sina Josipa Kolenca iz Homca pri Rečici ob Savinji s tako silo po glavi, da mu je prebil lobanjo. Udarjeni se je zatekel v celjsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli oteti življenja.

Aretacije v Celju. Celjska policija je prišla radi tatvin koles 16 letnega Ivana K., doma iz Slivnice pri Celju. Ukradel je tri kolesa, enega v Mariboru, enega na Pragerskem in enega v Celju. Fantalin je bil že pred par meseci naznanjen zaradi tatvine koles. — 33 letni krošnjar Nikola iz Meljana v banovini Hrvatski je svojemu sostanovalcu ukradel iz kovčega razno obleko. Bil je oddan okrajnemu sodišču. — Policiji je bil naznanjen tudi neki mlajši fant, ki je v okoliški deški šoli učencem in učiteljem pokradel več stvari.

Nedolovski mož obsojen na pet let. 47 letni Pavel Drevenšek iz Velike Varnice v Halozah je letos 22. maja do smrti pretepel svojo ženo Katarino. Obdelal jo je s kolom ter osuval tako hudo s čevlji, da je reva podlegla poškodbam naslednji dan. Drevenšek je bil obsojen v Mariboru zadnje dni na pet let ječe.

Obsodba radi špekulacije z mastjo. Poročali smo, da je zaplenila oblast v Celju Marcelu Steinerju, judu iz Sombora, 2000 kg masti. Svojemu zastopniku je naročil, da sme mast prodati le po 25.10 din kg. Zaplombo je sodišče potrdilo in je bil Steiner na kazenski razpravi obsojen na 30 tisoč dinarjev denarne kazni, 30 dni zapore in na odvzem masti, ki bo razdeljena med celjske reveže.

Oblast proti brezvestni špekulaciji z usnjem

Zadnjič smo opozorili na brezvestne špekulante z usnjem, ki so to robo pokupili, poskrili in čakajo na najvišje cene. Naenkrat se je usnje neznosno podražilo. S podražitvijo usnja je zopet najbolj udarjen mali človek na deželi ter v mestu, ki se preskrbi z obutvijo šele tik pred zimskim časom. Kako pravilno in točno je bilo naše zadnje opozorilo oblasti, nam

dokazuje poslanstvo ali deputacija, katero je poslala slovenska čevljarska industrija po predhodnem posvetovanju g. banu dr. Marku Natlačenu.

Čevlj. industrija proti špekulaciji z usnjem

V dneh 17. in 18. septembra je bila pri Zvezi industrijcev v Ljubljani konferenca zastop-

»Lepe razmere!« je zagodel Erik. »In kje je ta ljubi Nard, ki je njihov kolovodja?«

Garnett je skrivaj poškilil na Mehikance. Ti so na videz še vedno bili zatopljeni v igro. Med igranjem so se prerekali in zdelo se je, da Erika sploh še opazili niso. Toda mladeniča ni bilo mogoče preslepiti. Pri vstopu je bil opazil, da so začeli stikati glave pod svojimi širokokrajnimi klobuki.

»Nard je opoldne jezdit mimo,« je tiho dejal Garnett. »Tebe je iskal.«

»To ni verjetno!« je glasno odgovoril Erik. »Saj je dobro vedel, da sem jaz s konji za njim, ker je on po bližnjici presekal pot. Zdi se mi, da je ta vaš Nard širokoustež. Kriči in kriči, nazadnje pa iz vsega nič ne bo. Zdi se mi, da je tak ko pes, ki mnogo laja.«

Izpraznil je kozarec in ga potisnil Garnettu. Ta je šel in mu ga spet napolnil. Ko se je vrnil, je resno dejal:

»Erik, ne podcenjuj Narda! On in Orloga... Ta dva sta prokletstvo Nevade. Vse trepeče pred njima.«

»Potem se čudim, da imaš sploh še goste!« je odgovoril mladenič.

»Saj jih nimam mnogo. Samo avtobus, ki vzdržuje zvezo med mesti in postajo, pripelje od časa do časa popotnika, ki pošteno plača.«

»Avtobus sem prej videl,« je pripomnil mladenič.

»Vsak čas se bo vrnil iz sosednjega mesta.«

Kmalu nato se je slišalo hupanje.

»Je že tu!« je dodal.

Vstal je in hitel k vratom.

Erik ni bil radoveden na popotnike. Odšel je v drugo, manjšo sobo, in se vlegel na zofa. Pogosto je bil Garnettov gost in se je čutil popolnoma domačega.

Medtem so se pred gostilno zbrali pivci in meščani. Prihod avtobusa je bil za mestece dogodek in kdor je le mogel, je hitel pred gostilno.

Garnett je v pozoru stal in je po vojaško pozdravil, ko se je vozilo ustavilo. Ljudje so radovedno motrili maloštevilne popotnike. Izstopila je samo neka dama, ki je seveda takoj vzbudila radovednost zbranih mož. Dama je bila mlada in lepa. Ko ji je Garnett pomagal pri izstopu, se je tako očarljivo nasmehnila, da je stari vojak zardel. Takoj ji je obljudil najlepšo sobo in je tako navdušeno hvalil svoj hotel, kakor še nikdar.

»Mislite, da bi lahko večerjala v gostilniški sobi?« je nekam zaskrbljeno vprašala popotnica.

»Ali lahko?...« je na pol začudeno in na pol užaljeno vprašal Garnett ter je zmedeno pogledal po možeh, ki niso imeli ravno preveč priporočljive zunanosti.

(Dalje sledi)

zapazil stražnik in si zapisal številko. Prijava je prišla pred sodišče in sodnik je moral soditi sam sebe. Pri procesu je prečital svoje ime, samega sebe vprašal, če se čuti krivega in sam sebi je priznal, da je kriv, nakar se je obsodil na 10 lir globe ter takoj segel v žep in kazni plačal — to pa ne zopet sam sebi, temveč sodnemu uradniku.

Kristusov kip na meji Nizozemske. Blizu mesta Arnheim so dokončali kip, ki bo stal pod kupolo. Spomenik je dal postaviti neznan dobrotnik na pobudo nizozemske kraljice Viljemine, ki je večkrat pozivala svoj narod na ljubezen do bližnjega in na miroljubnost. Na podstavku bo vklesano geslo nizozemske kraljice: »Kristus čez vse!«